

ที่ นร ๐๕๐๔/

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง เมืองใหม่
จังหวัดนครนายกกับแหล่งน้ำที่จะนำมาใช้

๑๒๐๕ ๑๒๐๖

เรียน รัฐ - มท., ปลัด - มท.

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๗๑๙/๑๕๔๙๑ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๔/๑๘๖๓
ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง เมืองใหม่ จังหวัดนครนายกกับแหล่งน้ำที่จะนำมาใช้ ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับ เมืองใหม่ จังหวัดนครนายกกับแหล่งน้ำที่จะนำมาใช้ และรับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) โดยให้กระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ ด้วย (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายบรรศักดิ์ อุวรรณโณ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

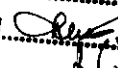
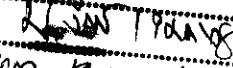
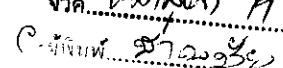
24 ส.ก. 2548

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

4@042/017

รอง.ลคร. ๕๒ ส.ก. 2548
ผอ.สปป.
ผอ.กลุ่ม
จว.
ฯ.จัดพิมพ์

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา / ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓
เรื่อง เมืองใหม่ จังหวัดนครนายกกับแหล่งน้ำที่จะนำมาใช้

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/
ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง เมืองใหม่ จังหวัดนครนายกกับแหล่งน้ำที่จะนำมาใช้
ซึ่งกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) ได้พิจารณาเสนอความเห็นและ
ผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

๑. ประเด็นความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ

๑.๑ การพัฒนาเมืองใหม่จำเป็นต้องมีการวางแผน และการพัฒนาควบคู่กัน
ควรตระหนักถึงปรัชญา หลักการและเหตุผล รวมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ให้ชัดเจน
จัดลำดับความสำคัญ กำหนดความเหมาะสมของระยะเวลา เพื่อให้การบริหารจัดการ รวมถึง
การพัฒนาแหล่งน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ ขอบเขตพื้นที่พัฒนาเมืองหรือขอบเขตที่จะมีการศึกษา เพื่อจัดทำ
ผังเมืองเฉพาะ ควรจะครอบคลุมพื้นที่ที่อยู่ในข่ายพัฒนาเป็นแหล่งเก็บกักน้ำ ซึ่งจะเกี่ยวข้อง
กับการจัดการในเรื่องการจัดหาและเวนคืนที่ดินที่มีความเป็นไปได้สูง ควรคำนึงถึง
ความชัดเจนในข้อกำหนด และความเห็นชอบของภาคประชาชน รวมทั้งการใช้งบประมาณ
และการลงทุนด้วยความโปร่งใส

๑.๓ ควรทำการสำรวจ ประมวลโครงสร้างพื้นฐานของพื้นที่ เมืองใหม่
และการเชื่อมโยงกับกรุงเทพมหานคร รวมทั้งเมืองใกล้เคียงโดยรอบเมืองใหม่

๑.๔ ภาครัฐ ควรมีความชัดเจนในเรื่องการกำหนดเมืองบวร
ของกรุงเทพมหานคร ทั้งในประเด็นเรื่องจำนวน ที่ตั้ง หลักการ และเหตุผล รวมทั้งควรให้
ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมรับทราบ และร่วมให้ความเห็นชอบ

๑.๕ การกำหนดผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ และการใช้ที่ดิน เป็นประเด็น
ที่ต้องพิจารณาประกอบอย่างทันเหตุการณ์

๑.๖ การพัฒนาเมืองใหม่ ควรคำนึงถึงความจำกัดของ ทรัพยากรต่าง ๆ
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทรัพยากรน้ำ และกำหนดจำนวนประชากรไม่ให้มีมากเกินไป สำหรับ
แหล่งน้ำที่มีอยู่บริเวณใกล้เคียง เช่น เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ และเขื่อนคลองท่าด่าน ตามเป้าหมาย
ของการดำเนินการ เขื่อนทั้งสองมีแผนการใช้น้ำอยู่แล้ว โดยไม่ได้มี แผนที่จะพัฒนาสำหรับ
โครงการเมืองใหม่

๑.๗ ควรศึกษาศักยภาพของน้ำบาดาล ในชั้นรายละเอียดมากขึ้น เพื่อทราบ แหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพปริมาณสำรองของแหล่งน้ำ ตลอดจนปริมาณน้ำที่สามารถสูบขึ้นมาใช้ได้โดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๒. กระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) ชี้แจงว่า

๒.๑ การคาดประมาณความต้องการใช้น้ำสำหรับเมืองใหม่ นครนายก

จากการประชุมโครงการเมืองใหม่ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ พุธที่สิบสี่ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๗ ณ ห้องประชุมสี่เขียว ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาลนั้น นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาถึงข้อจำกัดของพื้นที่กับขนาดและรูปแบบของเมืองแล้ว ให้ข้อเสนอแนะขนาดประชากรของเมืองใหม่ว่า ควรจะอยู่ที่ ๓๐๐,๐๐๐ คน และมีความหนาแน่นของเมืองอยู่ที่ ๕ คน/ไร่ ดังนั้น จึงสามารถสรุปความต้องการการใช้น้ำสำหรับโครงการเมืองใหม่ประมาณ ๔๕ - ๕๐ ล้านลบ.ม.ต่อปี

๒.๒ การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในลุ่มน้ำคลองบ้านนา

๒.๒.๑ ข้อดีของการพัฒนาอ่างเก็บน้ำคลองบ้านนา

๒.๒.๑.๑ สร้างอ่างขนาดเล็ก (๓๕ ล้านลบ.ม. เก็บไว้ใช้ในหน้าแล้ง และสามารถเติมน้ำให้เต็มได้ตลอดเพราะมีปริมาณน้ำเต็มในช่วงหน้าฝน ปริมาณน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำสูงถึง ๑๓๖ ล้านลบ.ม.) ความจุของเขื่อนจึงสูงกว่าตัวเลขความจุที่ระบุด้วยปริมาตรของตัวเขื่อน สามารถเป็นแหล่งน้ำใช้ที่พอเพียงสำหรับเมืองใหม่

๒.๒.๑.๒ สามารถส่งน้ำมาใช้ในเมืองใหม่ด้วยแรงโน้มถ่วง

๒.๒.๑.๓ น้ำมีคุณภาพค่อนข้างดี (พื้นที่รับน้ำฝนจาก

เขาใหญ่ ประมาณ ๑๔๔ ตารางกิโลเมตร)

๒.๒.๑.๔ กรณีหาพื้นที่เก็บกักน้ำได้อีกในพื้นที่เมืองใหม่ สามารถดึงน้ำจากอ่างเก็บน้ำคลองบ้านนาไปพักเก็บไว้ได้ (กรณีจัดหาพื้นที่บริเวณเขาไม้นวลได้ จะสามารถถ่วงน้ำมาพักที่อ่างเก็บกัก ณ ระดับความสูงประมาณ ๕๐ - ๖๐ เมตร พื้นที่ประมาณ ๓,๐๐๐ ไร่ เก็บกักน้ำได้อีกประมาณ ๕๐ ล้านลบ.ม.)

๒.๒.๑.๕ เป็นการบริหารจัดการน้ำที่ลงมาจากเขาใหญ่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับพื้นที่และช่วยลดปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ตอนล่าง

๒.๒.๒ ข้อเสียของการพัฒนาอ่างเก็บน้ำคลองบ้านนา อยู่ในพื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑ ซึ่งกำหนดมาตรการในการใช้พื้นที่ไว้ ว่าไม่ให้มีการดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ (แต่ในกรณีลดระดับเก็บกักอยู่ที่ ๓๕ ล้านลบ.ม. ก็จะไม่กระทบกับพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำดังกล่าว)

๒.๓ การพัฒนาแหล่งน้ำจากแม่น้ำป่าสัก

๒.๓.๑ ข้อดีของการพัฒนาอ่างเก็บน้ำจากแม่น้ำป่าสัก จะทำให้ปริมาณน้ำในฤดูผลมีเพียงพอที่สามารถผันไปเก็บกักไว้ในแหล่งเก็บกักที่จะพัฒนาขึ้นสำหรับสำรองน้ำไว้ในฤดูแล้ง

๒.๓.๒ ข้อเสียของการพัฒนาอ่างเก็บน้ำจากแม่น้ำป่าสัก

๒.๓.๒.๑ สามารถดึงน้ำมาใช้ได้เฉพาะในช่วงฤดูฝนเท่านั้น

๒.๓.๒.๒ การส่งน้ำมาต้องส่งหลายช่วง ต้องขุดคลองและก่อสร้างสถานีสูบน้ำ นอกจากนี้การดึงน้ำจากคลองระพีพัฒน์ในช่วงน้ำหลาก ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงในการลงทุนระบบสูบน้ำดิบ

๒.๓.๒.๓ มีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพน้ำ

๒.๓.๒.๔ มีปัญหาทางสังคมเกี่ยวกับสิทธิในการเป็นเจ้าของน้ำและการจัดสรรน้ำสูง

๒.๔ การพัฒนาแหล่งน้ำอื่นๆ

๒.๔.๑ การสร้างแหล่งเก็บกักบริเวณลุ่มน้ำสาขาอื่นของกลุ่มน้ำนครนายก เช่น อ่างเก็บน้ำคลองมะเดื่อ ฯลฯ ปัจจุบันมีโครงการด้านการชลประทานบริเวณลุ่มน้ำสาขานครนายกอยู่แล้ว ๓ โครงการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการใช้น้ำอยู่แล้ว โดยโครงการพัฒนาลุ่มน้ำสาขานครนายกเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการประเภทเก็บกักน้ำ มีอาคารหัวงานประกอบด้วยอ่างเก็บน้ำ ๓ แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำทรายทอง อ่างเก็บน้ำคลองโสด และอ่างเก็บน้ำห้วยปรือ ซึ่งสามารถเก็บกักน้ำได้จำนวนทั้งสิ้น ๑๔.๒๑ ล้านลบ.ม. ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรด้านท้ายอ่างเก็บน้ำ โครงการเกษตรรวมใจโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และโครงการทรายทองขยาย มีพื้นที่ชลประทานรวม ๕,๗๐๐ ไร่

นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการประเภทเก็บกักน้ำ มีอาคารหัวงานประกอบด้วยอ่างเก็บน้ำ ๓ แห่ง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองสีเสียด อ่างเก็บน้ำวังม่วง และอ่างเก็บน้ำวังบอน ซึ่งสามารถเก็บกักน้ำได้จำนวนทั้งสิ้น ๘.๘๔ ล้านลบ.ม. ส่งน้ำให้พื้นที่การเกษตรด้านท้ายอ่างเก็บน้ำ มีพื้นที่ชลประทานรวม ๕,๙๒๐ ไร่

๒.๔.๒ การพัฒนาน้ำบาดาล - การนำน้ำบาดาลมาใช้เป็นแหล่งน้ำหลัก แม้ว่าจะไม่มีผลกระทบทางด้านการทรุดตัวของแผ่นดิน เนื่องจากมีสภาพทางธรณีวิทยาแตกต่างจากกรุงเทพฯ ฯ และปริมณฑล แต่จะส่งผลกระทบต่อระดับที่สมดุลของน้ำบาดาลในพื้นที่โดยรวมได้

๒.๔.๓ การพัฒนาบ่อทรายขนาดใหญ่เป็นแหล่งเก็บกัก - มีข้อด้อยเกี่ยวกับการรั่วซึมและคุณภาพของน้ำที่เก็บกัก

๒.๕ กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้สรุปแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำสำหรับเมืองใหม่ นครนายก ดังนี้

๒.๕.๑ ควรมีการศึกษาและสำรวจศักยภาพแหล่งเก็บกักน้ำในลุ่มน้ำสาขาของลุ่มน้ำนครนายกทั้งหมด เพื่อเปรียบเทียบศักยภาพของแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ยังไม่ได้พิจารณาในที่นี้ อันจะนำไปสู่การวางแผนการจัดการลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ

๒.๕.๒ ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแหล่งน้ำแหล่งต่างๆ ให้ชัดเจน กรณีมีการสร้างแหล่งน้ำเพื่อเก็บกักน้ำส่วนที่เหลือในหน้าฝนจากเขื่อนป่าสักแล้ว ต้องพิจารณาว่าจะมีการนำน้ำไปใช้ที่ไหนบ้าง มิใช่ใช้เฉพาะเมืองใหม่นครนายกแห่งเดียวคงไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน (ทั้งนี้ ไม่ควรดึงน้ำของแม่น้ำป่าสักมากกว่า ๓๔๔ ล้านลบ.ม. เนื่องจากต้องใช้น้ำในการรักษาระบบนิเวศน์ท้ายน้ำป่าสักด้วย)

๒.๕.๓ เมืองใหม่ควรมีแหล่งน้ำเป็นของตนเอง เช่น แหล่งน้ำบนดิน ควรมีการหาพื้นที่สร้างอ่างเก็บน้ำรองรับน้ำที่มาจากหน้าฝน ซึ่งปัจจุบันไม่สามารถเก็บกักได้ และแหล่งน้ำใต้ดิน ส่วนใหญ่เป็นบ่อน้ำบาดาลระดับตื้น แต่ไม่เสนอแนะให้ใช้น้ำบาดาลเป็นแหล่งน้ำหลักสำหรับเมือง เนื่องจากต้องรักษาระดับน้ำบาดาลให้อยู่ในระดับที่สมดุล แนะนำให้ใช้เป็นแหล่งน้ำสำรองเท่านั้น

๒.๕.๔ ด้วยประชากรเป้าหมาย ๓๐๐,๐๐๐ คน จำเป็นจะต้องจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคสำหรับเมืองใหม่ ๔๕ - ๕๐ ล้านลบ.ม.ต่อปี การพัฒนาแหล่งน้ำโดยรอบพื้นที่โครงการที่มีความเป็นไปได้ เช่น การพัฒนาอ่างเก็บน้ำคลองบ้านนา ณ ความจุ ๓๕ ล้านลบ.ม. (แต่สามารถนำน้ำมาเติมในช่วงฤดูฝนให้มีปริมาณพอใช้ได้ตลอดทั้งปี) เป็นต้น

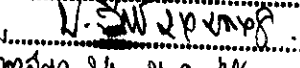
๒.๕.๕ การพิจารณาจัดหาแหล่งน้ำใช้ให้คำนึงถึงความประหยัดและต้องมีการพิจารณาถึงที่มาของแหล่งน้ำต้นทุน และ Demand Size Management เป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงตำแหน่ง allocate แหล่งน้ำสำหรับเมืองต้องอยู่บริเวณที่ไม่ยากกับการ supply ให้กับเมืองใหม่ และยังต้องคำนึงถึงการมีน้ำใช้อย่างยั่งยืนด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘ รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับ เมืองใหม่ จังหวัดนครนายกกับแหล่งน้ำที่จะนำมาใช้ และรับทราบความเห็นผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) โดยให้กระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) รับผิดชอบประสานการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อยุติงานให้สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ ด้วย

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๘

(นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รอง.ส.ร. ๒ ๒๔ ส.ก. ๒๕๔๘
ผอ.ส.บ.
ผอ.กลุ่ม
จาก
ผู้พิมพ์